

LÁSZTITY PÉRÓ

A Nemzetiségi Kulturális Szakértői Tanács (NKSZT) első öt éve

Mi az, hogy „*en-ká-esz-té*”?! A XX század mozaikszó-divatjának, -fétisének egyik újabb terméke, a mozaik szavak szokásos, nem túl kedvező aurájával? Ha tudjuk, hogy az első betű, az „N” a „nemzetiségi” szó rövidítése, akkor eszünkbe juthat a XX. század kilencvenes éveiben Magyarországon megindult nemzetiségi vonatkozású mozaikszó-infláció is (MNEKK, NSZT, MNEKKA, NEKF, NEKH, OKB, OBH...). Mégis, a Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátusban működő, ötödik életévét megélt története, reményeink szerint, nem tartozik a szokványosak közé.

Az NKSZT alakuló ülését 2004. december 15-én tartották. Létrejött a Magyar Művelődési Intézet 2004. évi újjászervezéséhez kapcsolódik. Az újjászervezést megelőzően is, különösen 1990 után, a MMI foglalkozott a magyarországi nemzetiségek kultúrájával. A rendszerváltást követően a nemzetiségi szövetségekkel együttműködve az intézet állományába több nemzetiségi referenst vettek fel, viszonylag nagyobb létszámmal létrejött a nemzetiségi közművelődéssel foglalkozó szervezeti egység. Később ez a szervezet és tevékenység lassan erodált, s különösen az országos kisebbségi önkormányzatok 1995-ös és azok kulturális központjai, intézetei 2003-2004-es létrejöttét követően alakult ki válságos helyzet, hiszen teljesen újra kellett gondolni az Intézet feladatait ezen a területen, ugyanis azok könnyen átfedhettek a *kisebbségi kulturális autonómia* akkor létrejött legfontosabb intézményeinek feladataival. Az újjászervezéskor világossá vált, hogy az intézet fő feladata az *országos szolgáltatás, tanácsadás a nemzetiségek esetében is*, s hogy az intézet SZMSZ-ében megfogalmazottaknak megfelelően a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségek kulturális értékeinek megóvása és gazdagítása terén is, segítenie kell a *hatékony és partnerségen alapuló fejlesztést*. Ez a korábbinál kevésbé direkt, inkább összetett szakmai feladat újragondolásra készítette az intézet új vezetését a szervezeti struktúrát és a személyi, anyagi erőforrásokat illetően. Így jött létre a Kisebbségi Kulturális Programok Osztályán belül a magyarországi nemzeti és etnikai kultúrával kapcsolatos feladatok ellátásért felelős *munkacsoport* (és párja, a határon túli magyarokkal foglalkozó munkacsoport), erősen csökkentett lét-

számmal (1–2 fő), ahol a munkatársak már nem az egyes nemzetiségek referensei voltak, hanem általános titkársági, szervezési és koordinációs feladatokat kaptak. A munkacsoport és az osztály gyakorlatilag nem nyert önálló jogköröket és feladatokat, hanem a kezdeményezés, a közvetítés és a segítség volt a dolga a kisebbségi kultúra vonatkozásában az intézet többi, szakmai területi szervezeti egységével együttműködve. Ezen a munkacsoporton kívül viszont létrejött egy teljesen új szervezet is a főigazgató személye mellett, a **Nemzetiségi Kulturális Szakértői Tanács**.

A Tanács hatásköre a *szakmai javaslatétel, kezdeményezés, döntés előkészítés lett, beleértve a nemzetiségi közösségek és szervezetek, valamint az intézet közötti kapcsolattartást, közvetítést* is, segítő a főigazgató és az intézet munkáját a nemzetiségi kulturális tevékenység fejlesztése terén. Tekintettel arra, hogy az intézet fő partnerei nem a kisebbségi önkormányzatok, mint kisebbségi politikai testületek, hanem a nemzetiségi kultúra területén tevékenykedő független civil (ön)szerveződések, a Tanács összetétele a szokásostól eltérően alakult. Nem az országos önkormányzatok delegáltjaiból áll, hanem a főigazgató döntése (felkérése) alapján, a 12 nemzeti kisebbség egy-egy országos jelentőségű kulturális szervezetének vezetője, képviselője képezi a Tanács tagságának többségét, akik kiegészültek a kulturális tárca illetékes főosztályának képviselőjével, majd a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal (NEKH), illetve jogutódja a MEH Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Főosztálya (NEKF) képviselőjével is és az intézet magyarországi nemzetiségi munkacsoportjának munkatársaival. A Tanács elnöki posztját az intézet főigazgatója tölti be.

Az összetétel újdonsága mellett meg kell említenünk azt a nemzetiségi területen ritkán alkalmazott, így akár újdonságnak is tekinthető megoldást, hogy a Tanács elnöke mellett bevezetésre került a *társelnöki funkció* is, melyet a nemzetiségi tagok valamelyike tölt be egy-egy éves mandátummal, rotációban. Ez a sajátos összetétel több előnnyel is járt. Többségében sikerült az egyes nemzetiségektől olyan embereket felkérni a tagságra, akik nagy tapasztalattal rendelkeznek a kulturális élet szervezésében, továbbá jól ismerik ezt a tevékenységet, szereplőket az adott nemzetiségnél, ugyanakkor álláspontjukat, tanácsaikat, kezdeményezéseiket alapvetően szakmai szempontok alapján, önállóan, függetlenül alakítják ki, így a testület munkája mentesülhetett a napi kisebbségpolitikai csatározások terheitől. A 12 nemzeti kisebbség ügyének különválasztása ezen a szinten a roma kultúra ügyeitől (erre külön tanács jött létre), figyelembe véve az eltéréseket, specifikumokat és súlyokat, sok meddő vitától, konfliktustól mentette meg és termékenyebbé tette a Tanács munkáját, ugyanakkor nem akadályozta meg a közös szereplést, az integrálódást, például a nemzetiségi gála műsorában a romák és a többi nemzetiség között. A kulturális tárca és a

NEKH, illetve MEH képviselőjének a Tanács munkájába történő integrálása pedig elősegítette a jobb információáramlást, *eszmecserét* a kormányzat illetékes képviselőivel. Mindez természetesen nem jelentette azt, hogy a sokszor temperamentumos nemzetiségi képviselők részvételével ne alakultak volna ki komoly viták a Tanácsban, ne lettek volna konfliktushelyzetek, azonban ezek mindig megmaradtak a tárgyszerűség keretein belül és kivétel nélkül szakmai jellegűek voltak, így a tapintatos és taktikus vezetés mellett közmegegedést hozó döntésekkel, megegyezésekkel zárultak. Ehhez természetesen hozzájárult a Tanács döntési mechanizmusa is, amely a legtöbb kérdésben a *közmegegyezést* írja elő.

Ha a Tanács öt éves munkáját valahogy számokba szeretnénk sűríteni, akkor megállapíthatjuk, hogy a testület 25 *ülést* tartott. Az intézet nemzetiségi munkacsoportjának operatív lebonyolításával és a tagok aktív részvételével szervezett 5 *ünnepi gála-programot*, a nemzetiségi kultúra területén tevékenykedő személyeknek és szervezeteknek kiosztott *több tucat díjat*, megtartott *hét konferenciát*, illetve *szakmai műhelybeszélgetést*, kiírt *két fotópályázatot*, aminek eredményeképpen létrejött ugyanennyi *vándorkiállítás* és ugyanennyi *fotóalbum* is. Természetesen érdemes a pusztá számok mögé is betekinteni.

Az MMIKL legismertebb, legnagyobb nyilvánosságot kapott nemzetiségi projektje a Tanács javaslata alapján, hagyományteremtő céllal 2005-ben, az ENSZ 1992. évi nyilatkozatán alapuló, Kisebbségek Napjához (december 18.) kapcsolódó ünnepi országos **Nemzetiségi Gála**. A Gála egy egész estét betöltő, a 13 magyarországi nemzetiség egy-egy színpadi produkcióját bemutató műsor az Intézet székházában, melyet díjátadó, fogadás, könyvadás, fotókiállítás kísért.

Amikor az akkori kormányzat 1995-ben kitalálta a kisebbségek napját, az „ünnep” gyökértelen volt. Az egyedüli esemény, amely ehhez a naphoz kapcsolódott, a Kormány által ekkor alapított „Kisebbségi Díj” ünnepélyes parlamenti átadása volt. Majd hamarosan gombamód szaporodni kezdtek a megyei, fővárosi kerületi, helyi kisebbségi napi programok, azonban ezek – tisztelet a kivételnek – általában a daloló-éneklő nemzetiségek rendszerére emlékeztető formális események voltak, a szokásos helyi politikusi beszédekkel és a kötelező gazdag fogadásokkal, melyek költségét gyakran maguk a helyi kisebbségi önkormányzatok állták. Röviden: az ünnep valódi tartalommal való megtöltése még váratott (váratott) magára. Egyedül a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány, melynek kuratóriumában döntő szóval rendelkeznek az országos kisebbségi önkormányzatok küldöttjei, szervezett 1998-2002 között nagyszabású országos programot a 13 nemzetiség részvételével, évente más-más tematikus jelleggel. Majd ez is megszűnt, igaz, 2003-tól a Köz-

alapítvány elindította a rendkívül jelentős nemzetiségi színházi találkozók sorozatát.

A Nemzetiségi Gála létrehozása nemcsak egyfajta hiánypótlás és hagyományteremtés volt. A NKSZT célja egyrészt az volt, hogy a reprezentatív nemzetiségi kulturális produkciók, legjobb nemzetiségi amatőr csoportok (népzene, néptánc, egyéb, nem hagyományápoló, nem népi zene és tánc, kórus, vers és prózamondás stb.) lehetőséget kapjanak, hogy a fővárosban, a Budai Vígadó színpadán bemutatkozzanak, képviseljék nemzetiségük kulturális értékeit. Másrészt, pedig a Tanács szeretné felhívni a figyelmet a nemzetiségi kultúra, hagyományápolás értékeire, különösen a többségi nyilvánosság, közélet és társadalom előtt. Alapításától kezdve Nemzetiségi Gála, mint rendezvény jelentős fejlődésen ment át a Tanácsban folyó együttgondolkodás, viták eredményeként, s mára már egy nagy közönségérdeklődést keltő „fogyasztható” reprezentatív kulturális műsorrá, „gálává” alakult. Természetesen az együttgondolkodás nem zárult le, a továbbfejlődés lehetősége nyitva áll: tematikus, vagy feszesebben szerkesztett-rendezett program formájában, illetve a PR-munka, a sajtó és média kapcsolatok és visszhang további erősítésében, különösen a magyar nyelvű televíziós és rádió csatornák irányában a jelenleg biztosított nemzetiségi MTV-műsorok és a Duna TV érdeklődés mellett. A Gála jelentőségére utal, hogy felette a védnökséget 2005–2007 között a parlament elnök-asszonya Szili Katalin, 2008-ban és 2009-ben pedig Hiller István kulturális és oktatási miniszter vállalt. Szili Katalin ünnepi beszédével több alkalommal is személyesen megtisztelte a rendezvényt, míg Hiller miniszter úr képviselőként Bogyai Katalin államtitkár asszony tartott beszédet. Legutóbbi alkalommal a Nemzetiségi Gála részvevőit személyes hangvételű beszédében a Duna TV elnöke, a maga is kisebbségi – romániai magyar – származású Cselényi László üdvözölte.

A Nemzetiségi Gálához kapcsolódóan, annak keretében kerül sor évente a NKSZT javaslata alapján alapított „**Pro Cultura Minoritatum Hungariae**” (A magyarországi kisebbségek kultúrájáért) **Díj** átadására. A díjjal díszoklevél és egy a barátságot, összetartozást szimbolizáló bilobalevél formájú bronz emlékérem (Asszonyi Tamás alkotása) jár. A különböző nemzetiségekhez tartozó (beleértve a roma kisebbséget is) díjak száma évente legfeljebb nyolc. A pénzjutalommal nem járó elismerést olyan Magyarországon élő nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozó személyek vagy szervezetek kaphatják, akik/amelyek hosszabb időszakon át kiemelkedő eredményeket mutattak fel saját közösségük körében az anyanyelvű kulturális örökség megtartása és éltetése terén, továbbá hozzájárultak a térségben élő más népekkel, nemzetiségekkel való kölcsönös megbecsülésen alapuló együttéléshez. A díjak számának meghatározása, az odaítélés kritériumainak megfogalmazása és a döntéshozatali folyamat, vala-

mint az átadás ünnepi formájának kialakítása a Tanácsban folyó hosszas vitában kiérlelt kollektív döntés eredménye. A *díjazottak kiválasztásának mechanizmusa* lényegesen eltér a hasonló díjakétól (pl. a kormány Kisebbségi Díjától), ugyanis a javaslattevők, kezdeményezők szinte kizárólag kisebbségi szervezetek, személyek. A beérkezett javaslatokat első körben a Tanács adott nemzetiséghez tartozó tagja értékeli, majd a részletes írásos indoklás ismeretében a végleges javaslatról a döntést a Tanács hozza meg, melynek értékítéletét a formális döntési jogkörrel felruházott főigazgató eddig minden alkalommal teljes mértékben elfogadott. Mindennek következtében eddig csupa olyan tekintélynek örvendő díjazottunk volt, akit saját közössége elfogad, s akinek ugyanakkor igen hasznos és színvonalas tevékenysége gyakran nem számíthat állami vagy más kitüntetésre. A döntéshozatal áttekinthetősége, szakmaisága, mentessége a napi politikától, a kormányzati politikai megfontolásoktól, az aránytalanságoktól (nemzetiségenként csak egy-egy díj osztható ki, s minden nemzetiség belátható időn belül közös döntéssel sorra kerül), mind hozzájárult ahhoz, hogy mára ez a díj *elfogadottá vált és komoly tekintélynek örvend* a nemzetiségek körében. A díjátadás ünnepi jellege – melyhez a Nemzetiségi Gála programja megfelelő háttérrel nyújt –, a folyamatosan fejlesztett koreográfiája (rövid összeállítás vetítése a méltatás felolvasása közben), a díjazottaknak a helyszínen már elérhető izléses kiadványban való bemutatása szintén emeli a díj értékét, akárcsak a magas rangú protokoll jelenléte. Mivel a szakmai díjat az intézet adományozza, a díjazottak és a nemzetiségek szemében ez egyben *a többségi társadalom, szakma elismerését is jelenti*, ami külön jelentőséget kölcsönöz a díjnak.

A Tanács kezdeményezésére és aktív közreműködésével az Intézet a következő **konferenciákat, tanácskozásokat, szakmai műhelybeszélgetéseket** szervezte meg az elmúlt öt évben: **Kisebbség – többség – integráció?** (2007), **Nemzetiségi kultúrák művelése Magyarországon** (2007), **Az EU – támogatások nemzetiségi célú felhasználásának lehetőségei** (2008), **A közösségi média lehetőségei, utak és irányok** (2008), **Nemzetiségi színjátszás I.** (2008), **Nemzetiségi színjátszás II.** (2008), **Magyarországi Nemzetiségek ifjúsági szervezeteinek aktuális helyzete** (2009). Ezeket a szakmai rendezvényeket egyértelműen pozitívan kell értékelnünk különösen a szervezés szempontjából: nagyszámú érdeklődő közönség, felkészült, tekintélyes, a témához értő előadók, érdekes, sok hasznosítható, értékes információt hordozó előadások. A konferenciák, tanácskozások tematikája, előadói köre is közös munkával került kialakításra. A „Kisebbség – többség – integráció?” című konferencia általános, főleg jogi, politikai bevezetőt adott az elkövetkező ilyen rendezvényekhez. A „Nemzetiségi kultúrák művelése Magyarországon” széles áttekintést adott a nemzetiségi kultúra, művelődés minden területéről. A „Közösségi média lehető-

ségei, utak, irányok” a kisebbségi közösségépítés és kultúra- és nyelvápolás szempontjából kísérelte meg felvázolni a nemzetiségi, kisebbségi média helyzetét; a nemzetiségi színházi témáit körüljáró tanácskozások felszínre hozták és előmozdították a kisebbségi színházi szakma önszerveződését. Az EU-támogatások nemzetiségi szempontú megvizsgálása egy kevésbé ismert és hasznosított területre engedett betekintést és adott ötletet, ösztönzést az érdeklődők számára, míg a nemzetiségi ifjúsági önszerveződéseknek teret adó tanácskozás a pozitív német, szlovák, bolgár és görög példák révén világított rá ennek a területnek a különleges fontosságára a nemzetiségek és kultúráik fennmaradása szempontjából. A sikeres lebonyolítás ugyanakkor még nem merítette ki a szakmai tanácskozásokban rejlő lehetőségeket a nemzetiségi kultúrák fejlesztése szempontjából. *Mindenekelőtt a jövőben meg kell találni annak a módját, hogy a konferenciák alapján levonhatókká váljanak a tanulságok, és megfogalmazhatók legyenek az Intézet konkrét feladatai és azok megvalósításának módzatai a nemzetiségi kulturális tevékenység fejlesztésének terén.*

A nagyobb lélegzetvételű projektek közé tartoznak a Tanáccsal egyeztetett módon, 2006-ban és 2007-ben, valamint 2009-ben meghirdetett „**Nemzetiségeink múltja és jelene**” fotópályázat, amelyen bárki részt vehetett a dokumentumfotó, riportfotó, valamint művészfotó kategóriában. Maga a most már kétvétenként meghirdetett fotópályázat és az anyagából létrejött (vándor) **kiállítás**, valamint többnyelvű **fotóalbum** célja, hogy Magyarországot, mint sokszínű, számos nemzetiség által lakott, gazdag kultúrájú országot mutassa be, népszerűsítse a magyarországi nemzetiségeket. Ezzel összefüggésben érdekesként említhetjük meg, hogy a pályázaton résztvevők jelentős része nem tartozik egyik nemzetiséghez sem, sőt további erőfeszítésekre lenne szükség a nemzetiségekhez tartozó amatőr, félhivatásos és hivatásos fotósok aktivizálása érdekében, hiszen különös értéket adna a fotóknak, ha azok nem a külső megfigyelő szemszögéből, hanem egyfajta önreflexióként készülnének. Tehát, abba engednének betekintést, *hogyan látják* (szó szerint: képileg, vizuálisan) *önmagukat a nemzetiségek.*

A fotóalbum mellett, kiadványaink között meg kell említenünk a 2007 óta minden évben a Nemzetiségi Gálára elkészülő kis **színes kiadvány**, amely **13+1 nyelven** (magyarul és az adott nemzetiség nyelvén) bemutatja a fellépő művészeket, együtteseket, valamint a „Pro Cultura Minoritatum Hungariae” Díj aktuális kitüntetettjeit. Az igényes kiadvány jelentősége nem szerény terjedelmében vagy a Gála idején praktikus használhatóságában rejlik, hanem abban, hogy az évek során *tekintélyes mennyiségű hiteles információt halmoz fel a magyarországi nemzetiségek kulturális életének aktorairól úgy magyarul, mint az adott nemzetiség nyelvén.*

A Tanács, megalakulását követően, haladéktalanul kezdeményezte a nemzetiségek kulturális szervezeteinek, intézményeinek állapotát, helyzetét feltáró *részletes felmérést* azonban megfelelő anyagiak hiányában, 2006-ban ez a projekt egy adattár felvételére redukálódott. Így is mintegy ezer címre küldte ki kérdőívét az Intézet, s kapott mintegy 300 választ, amit a terület ismeretében nem tekinthetünk az átlagosnál rosszabb eredménynek. Az így létrejött adathalmaz kerül fel **nemzetiségi kulturális adattárként** az Intézet szándéka szerint a www.erikanet.hu közművelődési portálra. A továbblépés lehetősége egy részletesebb felmérés irányában kézenfekvő.

A Tanács kezdeményezte továbbá, hogy az **Intézet könyvtára** alakítsa ki nemzetiségi vonatkozású szakgyűjteményét is. Ebben az irányban is megtörténtek az első lépések, azonban itt is további szervező és koncepció-fejlesztő munkára lenne szükség.

Végezetül megemlíthetjük, hogy a Tanács aktív szerepet vállalt **az Intézet nemzetközi együttműködéseiben is**, különösen a környező országok hasonló intézményeivel való kapcsolatok kialakításában, felvételében, így a szlovákiai partnerintézménnyel és a Novi Sad-i (újvidéki) Vajdasági Kulturális Intézettel való együttműködési megállapodás megkötésében.

Visszatekintve az elmúlt öt évre, látható, hogy az első 2-3 év útkereséssel, a működési rend kialakításával, a kezdeti ötletek csiszolásával, kifejlesztésével telt el, majd az ezt követő évek mára hozták meg gyümölcseiket olyan sikerek formájában, melyekre felfigyelhetnek a területen tevékenykedő más intézmények, szervezetek is, mint az országos kisebbségi önkormányzatok, a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány, az Oktatási és Kulturális Minisztérium, a Miniszterelnöki Hivatal Kisebbségi- és Nemzetpolitikáért Felelős Szakállamtitkársága Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Főosztálya.

Egy ilyen helyzet – szokás szerint – több veszélyt is rejt magában, könnyen kerülhet – jobb esetben – a kritikák keresztüztébe az Intézet és a Tanács. Már csak ezért sem ülhet sikereinek babérjain, hanem a természetes belső fejlődés által diktált *továbblépés lehetőségein* kell gondolkodnia.

Ha áttekintjük az intézet általános feladatait (szolgáltatás, tanácsadás, kutatás, oktatás, adatgyűjtés és -tárolás, fejlesztés), és ezeket rávetítjük a magyarországi nemzetiségi kultúra területére, akkor látjuk, hogy a további lehetőségek és feladatok tárháza igencsak széles.

Mindenekelőtt égetően szükség lenne, véleményem szerint, egy kérdezőbiztosok közreműködésével lebonyolított **részletes felmérésre** a nemzetiségi kulturális szervezetek, intézmények helyzetéről, működési feltételeiről. Ezen a területen eddig kiaknázatlan lehetőséget nyújt a kisebbségi kutatóintézetekkel és kulturális központokkal való együttműködés.

A jól elvégzett felmérés megmutathatja azokat az igényeket, amelyek ismeretében megszervezhető a nemzetiségi terület *sajátos* és *hatékony* tanácsadó, szolgáltató, képzési és továbbképzési rendszere, valamint a kisebbségi kultúrát érintő és azt támogató kormányzati döntések szakmai előkészítése is megvalósítható.

Ehhez kapcsolható egy másik, még nem eléggé bejáratos terület, melyet a jövőben jobban ki lehetne tölteni: a kisebbségi kultúrát *érintő kormányzati döntések előkészítésében való szakmai részvétel*.

Végezetül nem feledkezhetünk meg a nemzetközi kapcsolatokban rejlő lehetőségek kiaknázásáról sem, a magyarországi *nemzetiségi kulturális tevékenység európai hálózatokba való integrálódásának elősegítéséről* sem. Mindehhez természetesen meg kell teremteni a szükséges eszközöket úgy a személyi, a háttér-, mint az anyagi kapacitásokat illetően. Amennyiben a Tanács és az intézet együttműködésében ezt a célt sikerülne elérni, akkor értelmes perspektívát, sikeres jövőt biztosíthatunk a Nemzetiségi Kulturális Szakértői Tanácsnak és a Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus magyarországi nemzetiségeket érintő tevékenységének.

P.S.:

A Nemzetiségi Kulturális Szakértői Tanács volt és jelenlegi tagjai:

Kalicov Vladimír (bolgár), Angelidisz Vaszlisz (görög, társelnök 2009), Osztrogonác József (horvát, társelnök 2006–2007), Héjj Attiláné Aldona (lengyel), Sax Ibolya (német, 2005), Pfliszterer Angelika (német, 2005), Heilig Ferenc (német), Fancsal János (örmény), Tóth János (román 2006), Iova Éva (román), Kiss Judit (ruszin, 2005), Gircz Vera (ruszin, 2008), Szabó János (ruszin), Lásztity Péró (szerb, társelnök 2005), Egyedné Baranek Ruzsenka (szlovák, társelnök 2008), Hírnök József (szlovén 2005–...), Pavlics Irén (szlovén), Hartyányi Jarosláva (ukrán), Lukács Mária (MMIKL), Halász Katalin (MMIKL), Kishegyi Viktória (MMI, 2005–2006), Hajdu Gabriella (MMI, 2006), Frigyesi András (MMI, 2007–2008), Hollósy Tiborné (MMI, 2005), Eredics Gábor (MMI, 2005), Székely András Bertalan (kulturális tárca), Szauer Ágnes (NEKH-NEKF, 2005–2009), Kiss Szilvia (NEKF), Borbáth Erika (MMIKL főigazgató, elnök)

**A „Pro Cultura Minoritatum Hungariae” Díj
2009. évi díjazottjai**

1. Budapesti Görög Alapítású Magyar Ortodox Egyházközség, görög
2. Zsigó Jenő, roma (cigány)
3. Vidákovics Antal, horvát
4. Szigetújfalui Német Nemzetiségi Táncsoport, német
5. Dr. Berényi Mária, román
6. Rusz Borivoj, szerb
7. Hollósy Tiborné, szlovák
8. Mukicsné Kozár Mária, szlovén

Nemzetiségi Gála 2009 – ünnepi műsor fellépői

1. „Ujflucher Buam” német fúvószenekar, Szigetújfalu
2. „Balkán formáció” bolgár-görög-szerb zenekar és táncegyüttes
3. „Romano Suno” cigány folklór együttes, Sátoraljaújhely
4. „Mohács” Nemzetiségi Néptáncegyüttes, horvát
5. Derenk - lengyel emlékfalu – diaporáma vetítés
6. Szigetújfalui Német Nemzetiségi Táncsoport
7. Szarkiszjan Ádám és Fancsali János örmény zeneművészek, Budapest
8. „Nyisztor György” román néptáncegyüttes, Méhkerék
9. Szent Efrém Férfikar, ruszin, Budapest
10. Budapesti „Nikola Tesla” Szerb Iskola kórusa
11. „Kömlös” Néptáncegyüttes, Tótkömlös
12. „Szombathelyi Nefelejcskek” szlovén népdalkör
13. Stefko Mihály, ukrán hegedűművész, Budapest

A Nemzetiségi Gála 2009 kísérő rendezvényei

„Busójárás Mohácson” – fotókiállítás Szököcs Béla mohácsi fényképész alkotásaiból, Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum gyűjteménye
Nemzetiségi könyvek kiállítása és árusítása.